

‘Η μήτηρ προσηγύχετο ἔξαιτουμένη ὑπὲρ τοῦ υἱοῦ σωτῆριόν τινα ὑπὸν. Οὐ καθηγητής, εἰς τὸν δόπον δὲ Ἀδριανὸς ὡμολόγησεν ὃτι ἔπιεν ὀλίγας σταγόνας ὅπει, οὐλπίζεν ὥσαύτως, ὃτι μετὰ τὴν πυρετώδη ταραχὴν θά παρουσιάζετο εὐεργετικός τις ὑπὸνος. Πράγματι ἐλαφρά τις ἀναπνοή ἐμαρτύρει ὃτι δὲ ἀσθενής ἀπεκοιμήθη. Οὐ Σενούτας εἰσῆλθεν ἀδυρβίως εἰς τὸ δωμάτιον καὶ κατώρθωσε ν’ ἀπομακρύνῃ τὸν καίριον λύχνον χωρὶς νὰ ἔξυπνισῃ τὸν ἀσθενῆ, καὶ νὰ ἔξελθῃ πάλιν ἐκ τοῦ δωματίου . . . Η δύρα ἐκλείσθη, η δὲ ἔτι ἔνδακρυς μήτηρ μετὰ τῆς Ἐλένης ὑπέστρεψεν εἰς τὸν κοιτῶνά της ὀλίγον πρὸ τῆς χαραυγῆς. Ο πιστὸς Σενούτας ἔξῆλθε καὶ ἐκάθισεν εἰς τὸν ἔξωστην.

10.

Ο Ἀδριανὸς ἔκοιμηθη ἐπὶ μακρότερον χρόνον τοῦ συνῆθους: ἀφ’ ἣς στιγμῆς ἀνέπεσεν ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρου οὐδόλως σχεδὸν ἐκινήθη, ἀφυπνίσθη δὲ μόλις περὶ τὴν πρωῖαν. Ο καθηγητής ἤκουσεν αὐτὸν βήχοντα ἰσχυρῶς καὶ εἰσῆλθε μετὰ σπουδῆς εἰς τὸ δωμάτιον του: δὲ Ἀδριανὸς ἐφαίνετο λημονήσας ἐντελῶς τὰ συμβάντα τῆς προτεραίας ἐσπέρας: Ἡρώτησε τί ὁρᾷ εἶνε, παρεπονεῖτο δὲ τὸν περιπολογίαν, μόλις δὲ βραδύτερον ὅτε ἔρριψεν ἐν βλέμμα ἐπὶ τῶν ἐσκορπισμένων χαρτίων, ἐσιώπησεν ἀμέσως καὶ ἔγινε κατηφής. Ο Σενούτας ἐφοβεῖτο, νὰ ἀναμνήσῃ αὐτῷ τὰ συμβάντα τῆς

χθεσινῆς ἐσπέρας, καὶ ηρχισε νὰ ὅμιλῃ περὶ ἀδιαφόρων πραγμάτων, μέχρις οὖ δὲ Ἀδριανὸς ἐξήτησεν αἴφνης νὰ ἀνοίξωσι τὰ παράθυρα ὅπως εἰσέλθῃ φῶς. Ἐκράτει ἐν τῇ χειρὶ τὰ γεγραμμένα φύλλα τοῦ χάρτου καὶ ἐφαίνετο οὐδὲν ἄλλο σκεπτόμενος ἢ περὶ τοῦ ποιήματος. Πρὶν δὲ ἔτι ἔξυπνήσῃ δὲ Ἀδριανός, η ‘Ἐλένη τῆς δόποιας τὸ πρόσωπον ἔφερε προφανῆ ἵχνη τῆς ἀσπίνας καὶ τῶν φροντίδων τῆς παρελθούσης νυκτός, ἔσπευσε πρὸς τὴν φίλην τῆς Ἀγγλίδα. Αὐτὴ καὶ ἡ μήτηρ ἐφοβοῦντο μήπως η πρὸς τὴν ἐργασίαν ὅρεξις τοῦ Ἀδριανοῦ δὲ παρετένετο ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας. Ἀμφότεραι εἶδον δὲ οὐδεμίαν ἐπιρροὴν πλέον ἡδύναντο νὰ ἔξασκησωσι ἐπ’ αὐτοῦ. Η ‘Ἐλένη ἔσπευσε λοιπὸν πρὸς τὴν Ἀγγλίδα ὅπως τὴν παρακαλέσῃ νὰ κάμῃ καὶ πάλιν χρῆσιν τῆς δύναμεως ἦν εἰχεν ἐπὶ τοῦ Ἀδριανοῦ. Η Μίς ‘Ρόζα ἐκάθητο ἦδη ἐπὶ τῆς τερράτσας, ἀτενίζουσα πρὸς τὴν θάλασσαν, ἄλλα μὲ δρμαλιμοὺς οἵτινες οὐδὲν ἔβλεπον, ἀνακεκλιψένη ἐπὶ τῆς ἔδρας ὡς τὸ ἄγαλμα τῆς Ἀγριππίνης ἐν τῷ Μουσείῳ Borbonico, καὶ βεβυθισμένη εἰς σκέψεις. Ἐφαίνετο καταβαλομένη ὑπὸ τὸ βάρος πασῶν τῶν σκέψεων, τῶν φόβων καὶ τῶν πόθων τοῦ γυναικείου φύλου. “Οτε δὲ Ἐλένη ταχέως πλησιάσασα περιεπύχθη αὐτὴν ἐξ ὅπισθεν δὲ Ἀγγλίς συνεταράχθη καὶ παρηλθε πολὺς χρόνος μέχρις οὗ συνέλθη εἰς ἔαυτὴν ἐκ τοῦ κόσμου τῶν διειροπολήσεων, ἐν ᾧ ἦτο βεβυθισμένη.

(ἐπεται συνέχεια.)

ΘΩΜΑΣ ΕΔΙΣΟΝ.

Κατάμεστος πλήθους ητο δὲ αἴθουσα τοῦ Μουσείου τῆς Ἐλεύθεργης ἐν ᾧ τὸν παρελθόντα Σεπτέμβριον συνήλθε τὸ Συνέδριον τῶν γερμανῶν φυσιοδιφῶν καὶ λατρῶν. Αἱ πολιαὶ καὶ φαλακροί, ὡς ἐπὶ τὸ πολύ, κεφαλαὶ ἐκεῖναι ἐκάμπτοντο, θά ἔλεγέ τις, ὑπὸ τὸ βάρος τῆς σοφίας. Περιφανεῖς καὶ περιώνυμοι ἄνδρες ἦσαν ἐκεῖ, δὲ Βίρχιο, δὲ Χέλμχολτς καὶ ἄλλοι, ἀντιπροσωπεύοντες τὸ κατακόρυφον σημεῖον εἰς δὲ ἀνήγηθη δὲ σύγχρονος ἐπιστήμη. Ἀλλὰ πάντες μετά τινος πυρετώδους ἐνδιαφέροντος παρετήρουν ὡχρόν τινα ἄνδρα, ἔξυρισμένην ἔχοντα τὴν μορφήν, μέλαιναν δὲ καὶ πυκνὴν φέροντα κόμην, ἔν τινι γωνίᾳ τῆς πρώτης σειρᾶς καθήμενον. Ἀπὸ τῆς περιθεούσης τὴν αἴθουσαν στοᾶς, ἥτις εἶχε μεταβληθῆ ἐις θεωρεῖον, πολλαὶ χεῖρες ἐδείκνυσαν τὸν ἀνθρώπον ἐκεῖνον, καὶ πολλαὶ κεφαλαὶ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν ἔκπτον δπως τὸν ἴδωσι, καὶ ἤκουοντο φωναὶ θαυμασμοῦ:

— “Ω! Αὐτὸς εἶνε δὲ Ἐδισον!

Ἐκεῖνος ἐκεῖ ἦτο δὲ Ἐδισον, οὗ τὸ ὄνομα διαπλεύσαν θαλάσσας καὶ ὀκεανούς διεφημίσθη ἀνὰ τὴν ὑφήλιον. Ἐκεῖνος ἐκεῖ ὁ συγγλόδης καὶ συνεσταλμένος ἦτο δὲ τολμηρὸς δαρμαστής τοῦ ἡλεκτρισμοῦ, δὲ μεγαλοφύης ἐφευρέτης τοῦ φωνογράφου, τοῦ ἀεροφάνου, τοῦ μεγαφάνου, τοῦ μικροφάνου, τοῦ φωνομέτρου καὶ τόσων ἄλλων θαυμασίων ἔφευρέσεων, δὲ διὰ τοῦ μεγαλοπράγμονος νοῦ του ἀρπάσας ἐκ τῆς φύσεως τ’ ἀπόκρυφα, ἀτινα ἐπὶ χιλιετηρίδας ὅλας οὔδ’ ὑπώπτευε καὶ ἡ ἀνθρωπότης.

Ἐν τούτοις δὲ ἀνὴρ οὗτος, δὲ πρὸ τινων μηνῶν ὡς κατακτητής ἔλθων εἰς τὴν Εύρωπην, δὲ ἀνὴρ οὗ τὸ ὄνομα περιεβόμβει μετὰ θαυμασμοῦ ἐπὶ ἐβδομάδας ὅλας, ἰσχυρότερον παντὸς ἀλλου, ἐν τῇ Παγκοσμίῳ Ἐκθέσει τῶν Παρισίων, δὲ βασιλικῶν τιμῶν ἀξιωματίς, εἶνε αὐτόχρημα ἔαυτοῦ δημιούργημα, ἀνυψωθεὶς καὶ γιγαντωθεὶς ἐν τῇ ἐπιστήμῃ καὶ τῇ

ἔφευρέσει ἀνευ συστηματικῆς προπαιδεύσεως, ἀνευ μποστηρίζεως, ἀλλὰ μόνον καὶ μόνον διότι ὑπὸ τὸ μέτωπόν του ἔφερε τὴν μεγαλοφύΐαν, καὶ ἐν τῷ στήθει αὐτοῦ ἀκαταπόνητον φιλοποίαν.

Ο νῦν ἐκατομμυριούχος Ἐδισον ἐγεννήθη τῇ 10. Φεβρουαρίου 1847 ἐν Ὁχιο τῆς Ἀμερικῆς, ὑπὸ πενιχροτάτην στέγην. Εἰς οὐδὲν σχολεῖον ἐφοίτησε, τὰς δὲ στοιχειωδεστάτας γνώσεις τῆς ἀναγνώσεως καὶ γραφῆς ἐδίδαξεν αὐτῷ δὲ μήτηρ του. Τὸ παιδικὸν αὐτοῦ μέτωπον λίαν ἐνωρίς ἐσκίασαν αἱ μέριμναι, καὶ δὲ ἡ γλυκίαν ἄλλα παιδία ἐντρυφώσιν εἰς τὰς μητρικὰς θωπείας αὐτὸς ἡναγκάσθη ὑπὸ τῆς ἀτεράμυνου ἀνάγκης ν’ ἀρχίσῃ τὸν σκληρὸν περὶ ὑπάρξεως ἀγῶνα. Η πρόωρος ἐκείνη πάλη δὲν συνέτριψε τὸν Ἐδισον, ἀλλ’ ἐνέτεινε καὶ ἐκράτυνε τὸν χαρακτῆρά του, εἰς τοὺς δυσχερεῖς δὲ ἐκείνους χρόνους δρεῖται δὲ μέγας Ἀμερικανὸς τὴν ἀκατάβλητον αὐτοῦ δύναμιν καὶ ἐπιμονὴν πρὸς τὴν ἐργασίαν καὶ τὴν ὀλιγάρκειαν, αἵτινες μέχρι τοῦ νῦν χαρακτηρίζουσι τὸν βίον του. Δεκαετής, ἦτο ἦδη ἐφημεριδοπώλης ἐν τῷ σιδηροδρομικῷ σταθμῷ τῆς μικρᾶς γενεθλίου του χώρας, δωδεκαετής δὲ μόλις ἰδρυσεν ἐφημερίδα, ἐν ᾧ ἐδημοσίευεν εἰδήσεις ἐνδιαφερούσας ἰδίᾳ τοὺς ταξειδιώτας. Τὴν ἐφημερίδα ταύτην ἐστοιχειοθέτει διὰ παλαιῶν στοιχείων καὶ ἐξετύπω διὰ παλαιοῦ πιεστηρίου, ἀτινα εἶχεν ἀγοράση ἐν μικρῷ τιμῇ, ἐντὸς φορτηγοῦ ἀμάξης τῆς σιδηροδρομικῆς ἀμάξοστοιχίας, καὶ ἐν τούτοις ἡ ἐφημερίδη μετ’ ὅλην τὴν πτωχίαν τῆς καὶ τὸν μικροσκοπικὸν ἐκδότην τῆς περιεῖχεν ἐνίστει τὰς νεωτάτας καὶ σπουδαιοτάτας εἰδήσεις ἐκ τοῦ μεταξὺ Βορείων καὶ Νοτίων Ἀμερικανῶν πολέμου. Ο Ἐδισον συγχρόνως ἡσχολεῖτο περὶ τὴν φυσικὴν καὶ τὴν χημείαν, ἀλλ’ ἡμέραν τινὰ ἐκτελῶν πειραμά τι ἐνέβαλε πῦρ εἰς τὴν ἀμάξην καὶ τότε ἡ διεύθυνσις τὸν ἀπεδίωξε. Μετ’ ὅλην

βλέπομεν αύτὸν τηλεγραφητήν ἐν Πορτ-Ουράν, ἔνθα συνεπλήρωσεν ἐν πολλοῖς ταῖς μελέταις του, βραδύτερον δὲ παρὰ μεγάλῃ τηλεγραφικῇ ἑταῖρᾳ.

Ἄλλὰ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ τὸ ἀκοίμητον εἶχεν ἡδη ἐπινοήσην ἐφευρέσεις τινάς· δοὺς δὲ τὴν παραίτησίν του δ' Ἐδισον ἰδρυσεν ἐν Μένλο-πάρκ τὸ περιώνυμον καταστάν τηλεγραφητῶν αὐτοῦ, ἐκ τοῦ δόπιον ἐξῆλθον αἱ θαυμάσιαι αὐτοῦ ἐπινοήσεις. Πρὸ μικροῦ δὲ ἀφεὶς τὴν κατοικίαν ἐκείνην ἰδρυσεν εὑρὶς ἐργοστάσιον ἐν Ὀράνζῃ, ἐν ᾧ υπὸ τὰς διαταγὰς αὐτοῦ ἐργάζονται ἑκατοντάδες ἐπιστημόνων καὶ λεγεῶνες ἐργατῶν. Ή νέα αὐτοῦ κατοικία περιγράφεται ὡς πραγμάτωσις μαγικοῦ δινείρου, ὡς ζωοποίησις παραμυθίου τινὸς τῆς Χαλιμᾶς· ἢ ἀνεξάντλητος ἐφευρετικότης του διεκόσμησε τὴν οἰκίαν ἐκείνην διὰ μηχανημάτων ἐκπληκτιῶν. Ός μέγας τις ποιητὴς ἀσχολούμενος εἰς ἐκτενὲς ἔργον γράφει ἐν τῷ μεταξὺ καὶ μικρὸν τι συννέτον ἔρρυθρον καὶ ἐναρμόνιον, οὕτω καὶ δ' Ἐδισον μεταξὺ τῶν μεγάλων του ἐφευρέσεων ἐπινοεῖ μηχανήματα διπλῶς τῷ παρατίθεται ἡ τροφή του ἐν τῷ σπουδαστηρίῳ του ἀνευ ἀνθρωπίνης μεσολαβήσεως, οἷονεὶ διὰ μαγείας, μηχανήματα πρὸς σύλληψιν τῶν κλεπτῶν. Οἱ ἀστεῖσμοι τοῦ Σαίκσπηρ εἴνε ποιήματα καὶ οἱ ἀστεῖσμοι τοῦ Ἐδισον εἴνε ἐφευρέσεις.

Άλλ' ἐκ πασῶν τῶν ἐφευρέσεων τοῦ Ἐδισον ἡ μάλιστα διαφημισθεῖσα εἴνε δ' φωνογρά-

φος, ὃν μετ' ἀλαλαγμῶν θαυμασμού ἔχαιρετος καὶ ἡ ἐν Παρισίοις Ἀκαδημίᾳ τῶν ἐπιστημῶν, κατὰ δὲ τὴν ἐν Βερολίνῳ βραχεῖαν τοῦ Ἐδισον διατριβὴν δὲ πολὺς Dubois-Reymond ἔχαρακτήρισεν ὡς αὐτόγρημα θαυμάσιον (geradezu bewundernswert).

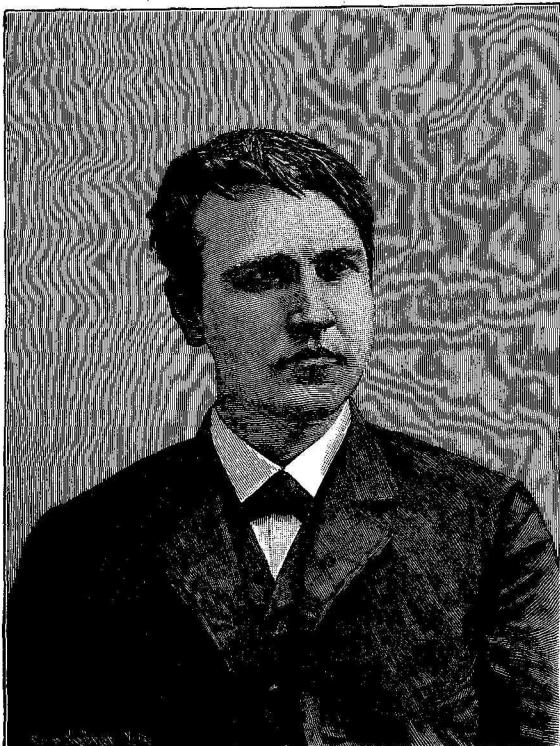
Ο φωνογράφος δὲν ἐγένετο διὰ μιᾶς ὡς ἔχει σήμερον. Ο Ἐδισον ἐφεύρεν αὐτὸν πρὸ διδεκανῆ ἢ δέκα πέντε ἔτῶν, ἀλλ' ὁ φωνογράφος ἐκεῖνος ἦτο πολλῷ ἀτελέστερος, οἷονεὶ ἔμβρυον τοῦ νῦν. Καὶ εἰργάζετο μὲν ἐν τῷ μεταξὺ δ' Ἐδισον ὅπως καταστήσῃ τὸ ἡλεκτρικὸν φῶς πρακτικῶς χρησιμώτερον, οἰκονομικώτερον καὶ ἀσφαλέστερον, ἀλλ' εἰργάζετο συγχρόνως ἀκαταπονήτως καὶ εἰς τὸν φωνογράφον, κατὰ μηρὸν καὶ ἐπιμόρθως τελειοποιῶν αὐτόν, ἀντικαθιστῶν τὸ ἐκ φευδαρύρου περιβλῆμα τοῦ κυλίνδρου διὰ κηρίου καὶ πολλὰς ἄλλας ἐπιφέρων μεταβολάς.

Ο φωνογράφος ὡς ἔχει ταῦν σύγκειται ἐξ δρειχαλκίνου κυλίνδρου ἐπικειμένου κεντρικοῦ ἀξονος, διὰ τοῦ περιστροφικῶς ταχύτατα ἡλεκτρικὸν κινητήριον. Τὸν κύλινδρον τοῦτον περιβάλλει κήριος κοίλος σωλήνη, προσδεχόμενος τὰς ἡχηρὰς δονήσεις. Υπὲρ τὸν κύλινδρον εὑρίσκεται εἶδος κέρατος, εἰς οὗ τὸ βάθος ὑπάρχει λεπτότατον μετάλλιον διάφραγμα φέρον δέξειται ἀκίδα ἐφαπτομένην τοῦ κηρίου κυλίνδρου. Ἀνω τοῦ διαφράγματος ἀνοίγεται

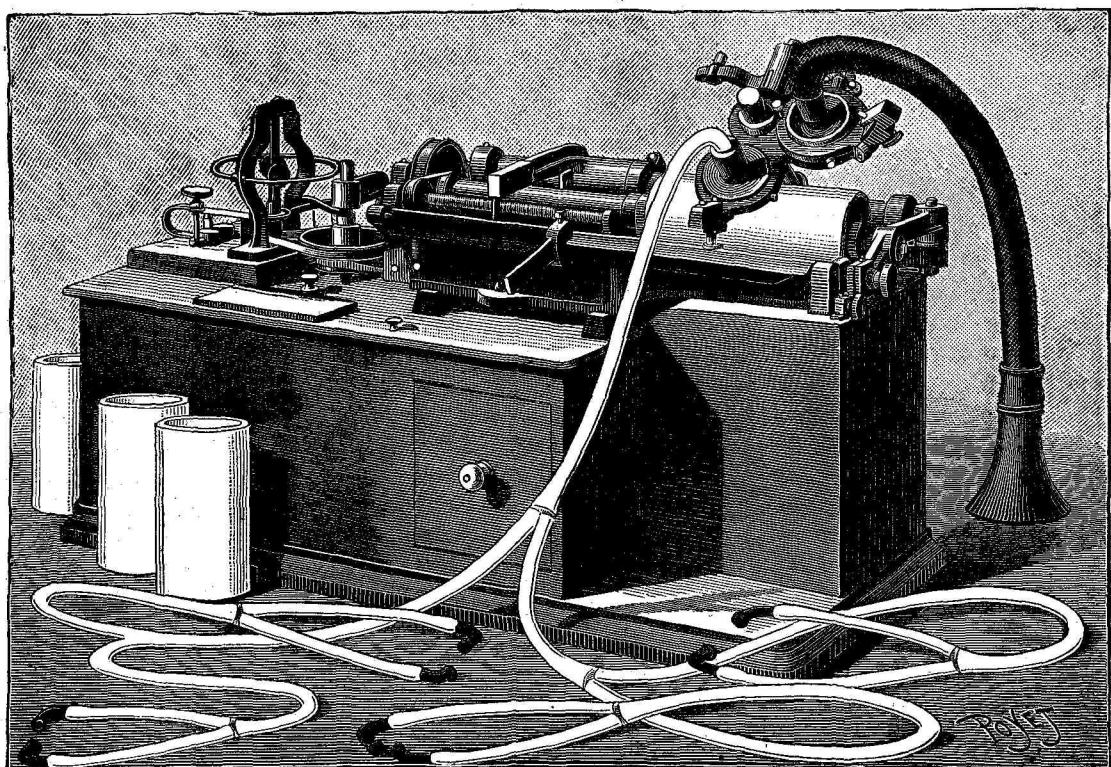
κωνοειδὲς ἀκουστικὸν κέρας ἐνισχύον τὴν φωνὴν καὶ καθιστάν τὴν ἐντονωτέρας τὰς δονήσεις αὐτῆς. Οταν τις διμιλῆ ἐντὸς τοῦ κωνοειδοῦς ἀκουστικοῦ κέρατος ἡχητικά κύματα δονοῦσι τὸ διάφραγμα καὶ μετ' αὐτοῦ τὴν ἀκίδαν αὐτῆς δὲ διέρχεται εἰπὲ τοῦ κηρίου κυλίνδρου ἐντοποῦσα κοιλώματα μᾶλλον ἡτονούματα βαθέα.

Διπλοῦν τινὰ σκοπὸν προτίθεται ὁ φωνογράφος, ἔνθεν μὲν νὰ εἰσδέχηται τὴν ἐντύπωσιν τῆς φωνῆς, ἐτέρῳθεν δὲ ν' ἀναπαράγῃ τὴν φωνὴν κατὰ τὴν ἐντύπωσιν ἐκείνην.

Μεγίστη ἀνομολογεῖται ἡ χρησιμότης τοῦ φωνογράφου, ἐν πρώτοις δὲ φαίνεται δτὶ μέλλει ν' ἀντικαταστήσῃ τοὺς

ΘΩΜΑΣ ΕΔΙΣΟΝ.

Ο ΦΩΝΟΓΡΑΦΟΣ ΤΟΥ ΕΔΙΣΟΝ.

στενογράφους, ἀποθησαυρίζων μετὰ τῶν λέξεων καὶ τὴν φωνὴν τῶν ἀγορευόντων.

Ἄλλα καὶ πρὸς ἴδιαν χρῆσιν φαίνεται προωρισμένος. Ρήτωρ τις δύναται ν' ἀποστείλῃ πολλαχοῦ τὸν λόγον αὐτοῦ ἐντετυπωμένον ἐπὶ τοῦ κηρίου κυλίνδρου. Διὰ τῆς ἔξοχου ἐφευρέσεως τοῦ Ἐδισον δύναται νὰ παρίσταται συγχρόνως πολλαχοῦ καὶ ν' ἀγορεύῃ ἐνώπιον χιλιάδων ἀκροατῶν, ἀφανῆς αὐτὸς καὶ καθήμενος ἐν τῷ σπουδαστηρίῳ του.

Ἐν τῷ ἐν Εἰδελβέργῃ συνεδρίῳ τῶν φυσιοδιφῶν ὁ ἀντιπρόσωπος τοῦ Ἐδισον Βάγκεμαν ἔξηγεν πρὸς τὸν μέγαν δοῦκα τῆς Βάδης τὸν μηχανισμὸν τοῦ φωνογράφου (ἀνέλαβε δὲ τοῦτο ὁ Βάγκεμαν διότι ὁ Ἐδισον πλὴν τῆς μητρικῆς γλώσσης οὐδεμίαν ἄλλην γινώσκει) εἶπε δεικνύων κήρινόν τινα κύλινδρον.

— Εδῶ εἶνε ἡ φωνὴ τοῦ Βίσμαρκ!

Καὶ ὁ μέγας δοῦξ καὶ πάντες ἔκυφαν μετὰ περιεργίας νὰ ἴδωσι τὸ λευκὸν ἐκεῖνο πρᾶγμα τὸ φυλάττον καὶ ἀναπαράγον, κατὰ βούλησιν τοῦ κινοῦντος τὸν κύλινδρον, τὴν φωνὴν τοῦ μεγάλου ἀνδρὸς τῆς Γερμανίας.

Πράγματι, ὡς μέχρι τοῦδε διαφυλάττονται ὡς πολύτιμα κειμήλια τὸν αὐτόγραφα ἐπιφανῶν ἀνδρῶν ἢ προσφιλῶν προσώπων, τοῦ λοιποῦ θὰ εἶνε δυνατὸν νὰ διατηρῶμεν αὐτὴν τὴν φωνὴν, οἷονεὶ ζῶσαν πνοὴν τοῦ στόματος τῶν μεγάλων ἢ ἀγαπητῶν σητῶν ἀτινα ἀφήρασεν ὁ τάφος. Χάρις εἰς τὸν Ἐδισον τὸ μνῆμα δὲν θὰ παραλαμβάνῃ πλέον καθ' ὅλοκληρίαν τοὺς ζήσαντας. Καὶ θὰ ίδειμῶσι τότε δημόσια μουσεῖα, καὶ οἰκογενειακὰ ἔστι, περιλαμβάνοντα τοιούτους πολυτίμους κυλίνδρους! . . . Κ.

1. Ο ΔΙΑΔΟΧΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΙ Η ΠΡΙΓΚΙΠΙΣΣΑ ΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΠΡΩΣΣΙΑΣ (σελ. 305).

2. Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΛΟΥΙΖΑ ΚΑΙ Ο ΠΡΙΓΚΗΨ ΓΟΥΛΙΕΛΜΟΣ. Κατὰ τὴν ἐλαιογραφίαν τοῦ Rudolf Eichstedt (ἐν σελ. 309). (Τίτλος Α', σελ. 41 καὶ 45.)

3. ΤΟ ΜΕΓΑΡΟΝ ΦΡΕΙΔΡΙΧΣΕΚΡΟΝ ΚΑΙ ΤΑ ΠΑΛΑΤΙΑ „COMMUNS“ ΠΑΡΑ ΤΗ ΠΟΤΣΔΑΜΗ (ἐν σελ. 313). Τὸ μεγαλοπρεπὲς ἐκεῖνο οἰκοδόμημα τῶν πρωσσικῶν Βερσαλλιῶν, ἐν ᾧ ἐγεννήθη ἡ μέλλουσα ἡμῶν βασίλισσα, ἡ Α. Α. Γ. πριγκίπισσα Σοφία, γνωρίζομεν σήμερον τοῖς ἡμετέροις ἀναγνώσταις ἐν τῇ εἰκόνι ταύτῃ. Τὸ μέγαρον Φρειδρίχσεκρον, ἐπερ ἀρχικῶς ἐκαλεῖτο „Νέον μέγαρον Φρειδερίκου τοῦ Μεγάλου“ εἴτα δὲ μέχρι πρὸ διλίγων ἐτῶν ἀνομάζετο ἀπλῶς „Νέον παλάτιον“, εἴνε τὸ λαμπρὸν καὶ περιφανὲς ἐκεῖνο οἰκοδόμημα, τὸ ὅποιον Φρειδερίκος ὁ Μέγας μετὰ τὴν ἐν Ούβερτουπόλει (Hubertsburg) εἰρήνην ἐν ἔτει 1763 μέχρι 1769 ἀνήγειρεν ἵνα δεῖξῃ εἰς τὸν κόσμον, κατὰ μὲν τοὺς ἴδιους τοῦ εἰρωνικοὺς λόγους, διτὶ ἐκράτησε τὸ τελευταῖον λεπτὸν ἐν τῷ θυλακίῳ του, πράγματι δὲ δύως παράσχῃ ἐργάσιαν καὶ τροφὴν εἰς τὸν ἑταῖρον τοῦ μέγαρους ἀπολυμέντας στρατιώτας. Ἐκεῖ ἐγείρεται ὑπερηφάνως τὸ ἔργον τοῦ ἀρχιτέκτονος Brüning κατὰ τὸ πρότυπον τοῦ περιφήμου παλλαδίου ἐκεῖ ἐκτείνονται πλείστες τῶν διακοσίων μεγαλοπρεπεστότων αἰθουσῶν καὶ πολυτελεστάτων δωμάτων ὑπὸ τὸ βασιλικὸν στέμμα, ὃπερ βαστάζουσιν αἱ τρεῖς Χάριτες ἐπὶ τοῦ θόλου ὑπεράνω τοῦ ἀετώματος, ἐνῷ παρὰ τῇ ἑτέρᾳ τοῦ κτιρίου πλευρᾷ ὑπεράνω τοῦ κυρίου θριγκοῦ ὁ πρωσσικός ἀετὸς ἀναπεταννύει τὰς ἴσχυρὰς αὐτοῦ πτέρυγας. Τινὲς τῶν μεμυημένων ἴσχυρίσθησαν, διτὶ αἱ τρεῖς Χάριτες οὐδὲν ἄλλο παριστῶσι κυρίως εἰ μὴ τὰς τρεῖς ἔχθρας τοῦ μεγάλου Φρειδερίκου, τὴν Μαρίαν Θηρεσίαν τὴν Αὔστριακήν, τὴν αὐτοκράτειραν τῆς Ρωσίας Ἐλισάβετ καὶ τὴν Μαρκήσιαν Πομπαδούρ, συμβολικῶς δὲ σημαίνει τὸ σύμπλεγμα ἐκεῖνο διτὶ πᾶσαι αἱ προσπάθειαι τῶν τριῶν τούτων γυναικῶν ἔχρησίμευσαν μάνον εἰς τὸ νὰ ἐδραιώσωσιν ἔτι στερρότερον τὸ πρωσσικὸν βασιλικὸν στέμμα.

“Ολη ἡ μεγαλοπρέπεια τοῦ ρυθμοῦ διοκοκὸν (τῆς ἐποχῆς Λουδοβίκου ΙΕ') ἀπαστράπτει δέ τοι μερῶν τοῦ κτιρίου. Τὸ οἰκοδόμημα τοῦτο ἔχει 322 παράθυρα, δι' ὧν κυριαρχίστανται πανταχόθεν περίοπτα τὰ μαχευτικὰ περίχωρα τῆς Ηπιεδόμης. Τὰ πρόσγεια δώματα καὶ αἱ πτέρυγες τοῦ κτιρίου περικομοῦνται ἔξωθεν ὑπὸ 425 μαρμαρίνων ἀγαλμάτων, ἐνῷ εὑρύταται ἀψίδες αἵμασιν, σφαιροειδεῖς ἀκανίαι, μέλοσκεπτεῖς πορτοκαλλεῶνες καὶ μαρμάρινοι ἔρμαι ἀποτελοῦσι τοὺς ἐκ τοῦ κήπου ἀγοντας διαδρόμους. Ὁπισθεν τοῦ μεγάρου ἐκτείνεται τὸ στρατιωτικὸν πεδίον καὶ παρ' αὐτῷ ὑψοῦνται τὰ δύο ίδιορρυθματα οἰκοδομήματα μὲ τὰς εὐρείας καὶ περικαμπεῖς λιθίνας κλίμακας, ἀτινα παρίστανται εἰς τὸ ἄνω μέρος τῆς ἡμετέρας εἰκόνος, καὶ τὰ ὄποια ἀνομάσθησαν „Communs“ (κατὰ τὸ πρότυπον τῶν διωνύμων κτιρίων τοῦ ἐν Βερσαλλίαις μεγάρου), ἐγρηγόρευον δὲ ἄλλοτε ὡς κατοικίαι τῶν αὐλικῶν ἱπποτῶν. — Ο μέγας πρόδομος (vestibule) ἐκ σιλεσιακοῦ μαρμάρου, ἡ δι' ὃ στρείνων τεχνουργημάτων κεκοσμημένη αἴθουσα καὶ ἡ μαρμαρίνη στοά, αἱ πομπικαὶ αἴθουσαι τοῦ Μεγάλου τῆς Πρωσίας βασιλέως, αἱ αἴθουσαι τῶν ἔνων κτλ. τὰ πάντα εἴνε πλήρη πολυτιμοτάτων ἐπίπλων, σπανιωτάτων κειμηλίων, διαυμασιωτάτων ἀριστοτεχνημάτων τῆς γλυπτικῆς καὶ τῆς ζωγραφικῆς, τιμαλφεστάτων μνημείων καὶ ἀναμνήσεων. Εἰσέτι ειμίσκονται ἐπὶ τὸν κτιρίων ἑστημέναι προσωπογραφίαι, ὡς λ. χ. ἡ εἰκὼν τοῦ αὐτοκράτορος Ἰωσήφ καὶ ἡ τῆς ἐκλεκτείρας τῆς Σαξωνίας Μαρίας Ἀντωνίας: ‘Οσάκις δὲ μέγας Φρειδερίκος ήθελε νὰ ἐνδεῖξῃ ἴδιαιτέρων τιμὴν εἰς τοὺς φίλους του, δὲν ἀφίνε τὰς εἰκόνας των ἀνηρτημένας εἰς τὸν τοῖχον, ἀλλ' ἰστανεν αὐτὰς ἐπὶ θρονίων ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς μποδοχῆς.

‘Άδυνατοῦμεν νὰ εἰσαγάγωμεν διὰ τῆς γραφιδοῦ τοῦς ἀναγνώστας ἡμῶν εἰς τὰ ἐνδότερα δώματα τοῦ διαυμασίου τούτου μεγάρου, ἐν οἷς ἀπαστράπτει πᾶσα ἡ καλλονή καὶ ἡ μεγαλοπρέπεια τῆς τέχνης καὶ τοῦ πλούτου, ἐνῷ ἀφ' ἑτέρου περὶ τῶν ἔξωτερων τοῦ κτιρίου καλλονῶν δριμίες ἡ ἡμετέρα εἰκὼν εὐγλωττότερον πάσης περιγραφῆς.